C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 4r-297/25
4-23034243-03-4r-06032025

Judecătoria Bălți, sediul Sîngerei
Judecător Malcoci Iurie

D E C I Z I E
În numele Legii

29 aprilie 2025 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord
În componența sa:
Președintele ședinței: Ghenadie Liulca
Judecătorii: Aurelia Andronache, Ludmila Iarmaliuc

a judecat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul victimei Guzun Ghenadie declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 13 februarie 2025, prin care a fost încetat procesul contravențional intentat în baza art. 335 Cod contravențional în privința lui Ștefanschi Niconor din motivul lipsei faptului contravenției,

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursului, materialele cauzei, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

La data de 28 februarie 2023, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Gherșteaga Victor, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/numărul MAI05700868, în baza art. 335 Cod contravențional, pentru faptul că, Ștefanschi Niconor, într-o zi și timp nestabilit pe parcursul anului 2021, din oficiul CCG-15/08, amplasat în mun. Bălți, str. Obvodnaia 1, urmărind un interes material și josnic, fără acordul cuiva a luat ștampila CCG-15/08 și actele juridice a cooperativei și până în prezent le tăinuiește în loc nestabilit.

Astfel, acțiunile lui Ștefanschi Niconor au fost calificate de către agentul constatator în baza art. 335 Cod contravențional.

La data de 06 martie 2023, procesul-verbal cu privire la contravenție din 28 februarie 2023, întocmit în privința lui Ștefanschi Niconor în baza art. 335 Cod

contravențional, a fost expediat pentru examinare în instanța de judecată, conform competenței.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 24 aprilie 2024 a fost declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție seria/numărul MAI05700868, în baza art.335 din Codul contravențional, în privința lui Ștefanschi Niconor, cu încetarea procesului contravențional.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 iulie 2024 a fost admis recursul declarat de Guzun Ghenadie împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 24.04.2024, pronunțată pe cauza contravențională în privința lui Ștefanschi Nicanor, hotărâre care s-a casat, cu dispunerea rejudecării cauzei în primă instanță, în alt complet de judecată. Instanța de recurs a reținut următoarele: *Deci, contrar celor reţinute de către instanţa de fond, procesul-verbal nu este lovit de nulitate pe motivele invocate şi descrise de instanţa de fond, iar erorile descrise nu pot fi corectate de instanţa de recurs, din care motive conchide că hotărârea în cauză urmează a fi casată cu dispunerea rejudecării cauzei în primă instanţă. La rejudecarea cauzei instanţa urmează să ţină cont de cele menţionate, în baza probelor examinate şi a verificării tuturor circumstanţelor ce au importanţă pentru soluţionarea justă a cazului, să adopte o hotărâre temeinică şi bazată pe prevederile legii*.

Ulterior, la rejudecarea cauzei, prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 13 februarie 2025, s-a încetat procesul contravențional intentat în baza art. 335 din Codul contravențional în privința lui Ștefanschi Niconor, din motivul lipsei faptului contravenției.

Exercitarea căilor de atac:

Legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe a fost contestată cu recurs în termen, de către victima Guzun Ghenadie, prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărârii din 13.02.2025, cu dispunerea rejudecări cauzei în prima instanță.

<u>În motivarea recursului, a invocat următoarele argumente:</u>

Instanța de fond eronat a ajuns la concluzia că procesul contravențional în privința lui Ştefanschi Niconor în baza art. 335 Cod contravențional urmează a fi încetat pe motiv că agentul constatator nu a prezentat probe admisibile, pertinente, concludente şi utile. Deşi instanța de judecată a reținut circumstanțele cauzei fixate de agentul constatator că: „*Niconor Ştefanschi, într-o zi şi timp nestabilit pe parcursul anului 2021, din oficiul CCG-15/08, amplasat pe str. Obvodnaia 1 din mun. Bălţi, urmărind un interes material şi josnic, fără acordul cuiva a luat ştampila CCG-15/08 şi actele juridice a cooperativei şi până în prezent le tăinuieşte în loc nestabilit*”, dar s-a rezumat doar la faptul precum că „*agentul constatator ar fi anexat la materialele cauzei doar plângerile depuse de Guzun*

Ghenadie în diferite instanțe şi declarațiile unor persoane, fără a verifica argumentele făptuitorului Ştefanschi Niconor în vederea examinării obiective şi sub toate aspectele a cauzei".

În acest context a accentuat recurentul, că instanței de judecată i-au fost prezentate probe pertinente care confirmă că la data de 28.12.2021 au fost înregistrate modificări în Registrul de Stat al persoanelor juridice (extrasul nr.72192), fiind desemnat un nou administrator (Vol. 1, f.d. 33). Așadar, este cert că Ştefanschi Niconor a fost administrator înregistrat în Registrul de stat al persoanelor juridice începând cu 12.03.2015 în temeiul procesului-verbal al Consiliului Cooperativei nr. 7 din 20.11.2014, pe un termen de 4 ani (informația din Registrul de Stat al persoanelor juridice nr. 2/3 din 30.10.2019). Astfel, în perioada îndeplinirii atribuțiilor de administrator a CCG nr. 15/08 evident că Ştefanschi Niconor deținea documentele, ștampilele şi aparatul de casă a CCG-15/08, iar funcția electivă a acestuia s-a finalizat la data de 12.03.2019. Însă, acesta samavolnic şi-a asumat funcția dată în continuare, refuzând categoric să predea actele persoanei juridice, ștampila şi alte documente. Membrii cooperativei au încercat în mod pașnic să-l determine să plece, dar el refuza şi făcea scandaluri. În anul 2021 membrii cooperativei s-au adresat cu plângeri la organele de resort pentru a fi luate măsuri cu acesta.

A remarcat recurentul că, toate actele ce vizau CCG nr. 15/08 (de înființare a persoanei juridice, Statutul, documentația contabilă, aparatul de casă, ștampila, contractele cu membrii cooperative ş.a.) se aflau în oficiul amplasat în str. Obvodnaia nr. 1, mun. Bălți, cheile fiind deținute doar de către Ştefanchi Niconor. Astfel, având acces liber la actele nominalizate şi văzând creșterea nemulțumirilor din partea membrilor cooperativei, şi a situației tensionate, Ştefanschi Niconor decide în anul 2021 să ia toate acestea din sediul CCG-15/08 pentru ca să nu poată fi destituit din funcția de președinte. Faptul că acesta le-a luat şi le deține pînă în prezent contravenientul a recunoscut în cadrul ședinței de judecată de la data de 10.02.2025.

Reieșind din cele relatate, se consemnează că în hotărârea judecătorească nu se regăsește vreo analiză amplă a probatoriul acumulat pe parcursul examinării cazului din cele două volume. Totodată, instanța de fond nu a determinat un aspect important al contravenției imputate, şi anume nu i-au fost prezentate acte de predare/primire a documentelor contabile, aparatului de casă şi ștampilelor CCG nr. 15/18 de către Ştefanschi Niconor la epuizarea atribuțiilor sale. Aceste probe urmau să fie prezentate de către CCG nr. 15/18 în cazul în care ele au existat, sau de către contravenient în scopul apărării sale.

Instanța de fond nu a examinat cauza sub aspectul stabilirii existenței în acțiunile contravenientului a contravenției prevăzute la art. 335 Cod

contravențional - samavolnicia. Or, descrierea teoretică la filele hotărârii nr. 2-4 a noțiunii de ”Samavolnicie” şi a elementelor componenței contravenției date nu reflectă examinarea faptei comise, în special, cu referire la circumstanțele cauzei.

Aşadar, obiectul juridic special al contravenției îl constituie relațiile sociale ce ţin de activitatea normală a organelor puterii de stat şi ordinea stabilită de lege şi alte acte normative de exercitare, de către cetățeni, a drepturilor şi obligațiunilor lor. Astfel, agentul constatator a constatat şi reflectat că Ştefanschi Niconor urmărind un interes material şi josnic, fără acordul cuiva a luat ștampila CCG-15/08 şi actele juridice a cooperativei şi pînă în prezent le tăinuiește în loc nestabilit. Prin acțiunile sale îndreptate spre lezarea drepturilor şi activității normale a Cooperativei, acesta a atentat la integritatea acestor relații sociale şi ordinii stabilite de lege.

În aceeași ordine de idei menționează, că latura obiectivă a contravenției de samavolnicie se realizează prin săvârșirea unor acțiuni samavolnice, contrare ordinii legal stabilite, de exercitare a unui drept legitim sau presupus, legalitatea căruia este contestată de victimă sau de alte persoane. La cazul dedus judecății, agentul constatator a stabilit că Ştefanschi Niconor a luat ștampila CCG-15/08 şi actele juridice a cooperativei şi le tăinuiește undeva. Totodată, din probatoriul administrat se dovedește că în perioada indicată în procesul-verbal cu privire la contravenție, anul 2021, contravenientul nu mai ocupa funcția de administrator al Cooperativei, deci actele şi ștampila urmau să fie transmise de către acesta în modul prevăzut de legislație, şi să se păstreze la sediul acesteia în mun. Bălți, str. Obvodnaia, 1

Contravenția dată este una materială şi se consideră consumată din momentul producerii urmărilor prejudiciabile. Urmările prejudiciabile constau în cauzarea cărorva daune intereselor publice sau drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice. Astfel, agentul constatator a stabilit că prin acțiunile sale contravenționale Ştefanschi Niconor lezează drepturile şi interesele ocrotite de lege ale persoanei juridice.

Prin urmare, în acțiunile lui Ştefanschi Niconor există latura subiectivă a contravenției, căci a manifestat intenția să-şi exercite samavolnic un drept presupus în mod arbitrar, să încalce ordinea stabilită.

Argumentele părților:

Potrivit prevederilor art. 471 alin. (1), (2) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. **(2)** Instanța de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta,

cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului declarat de victima Guzun Ghenadie, părțile nu au depus referință asupra recursului declarat.

Aprecierea instanței de recurs:

Verificând argumentele invocate în recurs, studiind materialele cauzei, Colegiul penal consideră că recursul victimei Guzun Ghenadie declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 13.02.2025, urmează a fi admis, cu casarea integrală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, în alt complet de judecată, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 473 alin. (2) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părţilor, privind respectarea dreptului la apărare şi a dreptului la interpret, precum şi dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33–35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

Se menționează că hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, și numai în temeiurile prevăzute de art. 466 Cod contravențional.

Deci, dispozițiile art. 466 lit. d) Cod contravențional, care statuează că, hotărîrile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri: d) hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărîrii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare.

Potrivit art. 394 alin. (4) Cod contravențional, judecarea cauzei în şedinţă judiciară va fi argumentată şi efectuată cu respectarea tuturor regulilor de procedură judiciară.

Colegiul penal constată că instanța de fond, la examinarea cauzei contravenționale prezente nu a respectat normele procesuale şi nu a ținut cont de problemele ce urmează a fi rezolvate la adoptarea hotărârii contravenționale, pripit ajungând la concluzia de încetare a procesului contravențional pornit în privința Ștefanschi Niconor, învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional, pe temeiurile prevăzute la art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional.

Astfel se conchide că instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd

examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Prevederile art. 458 alin. (1) Cod contravențional stipulează că, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Din perspectiva Convenției Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenționale pot intra în domeniul penal, în sensul autonom european. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale.

Se subliniază că, CtEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art.6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art.6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct.19-20, pct.59 și 61*). Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei (*Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr.40490/98 și Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006*).

Din interpretarea art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

În consecință, Colegiul penal reține că instanța de fond a examinat cauza în mod superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă materialelor cauzei.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05700868 din 28.02.2023, Ștefanschi Niconor, într-o zi și timp nestabilit pe parcursul anului 2021, din oficiul CCG-15/08, amplasat în mun. Bălți, str. Obvodnaia 1, urmărind un interes material și josnic, fără acordul cuiva a luat ștampila CCG-15/08 și actele juridice a cooperativei și până în prezent le tăinuiește în loc nestabilit.

La emiterea hotărârii din 13.02.2025, instanța de fond și-a bazat concluziile privind lipsa faptei contravenției în acțiunile lui Ștefanschi Niconor pe faptul, că „*...agentul constatator a anexat la materialele cauzei doar plângerile depuse de către Guzun Ghenadie în diferite instanțe și declarațiile unor persoane, fără a verifica argumentele făptuitorului Ștefanschi Niconor în vederea examinării obiective și sub toate aspectele a cauzei..”*.

În același aspect, instanța a mai invocat că, la caz există două poziții contradictorii privind faptele care au avut loc, în scopul constatării adevărului obiectiv, agentul constatator a avut sarcina de a acumula și alte probe care ar susține indubitabil o versiune sau alta. Așadar, instanța de judecată a fost în imposibilitate să constate existența laturii obiective, și pe cale de consecință a faptei contravenționale incriminate de către agentul constatator.

Însă, Colegiul penal conchide, că instanța de fond nu a ținut cont pe deplin de circumstanțele cauzei și de înscrisurile acumulate de agentul constatator și anexate la materialele cauzei.

Mai cu seamă, prima instanță nu a luat în considerație ordonanța procurorului în Procuratura mun. Bălți, Rodica Buza, prin care s-a dispus: **1)** Neîncepere a urmăririi penale și clasarea procesului penal din 23.02.2022, prin care s-a dispus neînceperea urmăririi penale în cadrul procesului penal, înregistrat în registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni al Inspectoratului de Poliție Bălți, sub nr. 20220400093 din 13.01.2022, din cauza lipsei în acțiunile lui Ștefanschi Niconor a elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 360 Cod penal sau altor elemente ale infracțiunii cu clasarea procesului penal. **2)** A expedia la Inspectoratul de Poliței Bălți copia din procesul penal nr. 20220400093 din 13.01.2022 pentru a porni în privința lui Ștefanschi Niconor o procedură contravențională în baza art. 335 Cod contravențional (samavolnicie) (f.d. 7 - 12, vol. 1).

Potrivit ordonanței menționate, fiind chestionat în cadrul procesului penal, Ștefanschi Niconor a explicat că: „*la sfârşitul anului 2021, noua conducere a cooperativului s-a adresat la el cu cererea ca acesta să transmită noii conduceri toată documentația, ștampila și aparatul de casă, la care ultimul a refuzat, motivând că nu este de acord cu alegerea noii conduceri, în continuare considerând-o ilegală. Cu faptul dat el s-a adresat la poliție, iar dacă în urma verificărilor efectuate de poliție se va constata că schimbarea conducerii cooperativului este legală, Ștefanschi Niconor este de acord să predea toată documentația, ștampilele și bunurile care aparțin cooperativului de garaje nr. 15/08*”.

Așadar, în cadrul audierii Ștefanschi Niconor a recunoscut că a refuzat să transmită noii conduceri toată documentația, ștampila și aparatul de casă. Totodată,

procurorul Rodica Buza, prin ordonanța din 23.02.2022 a conchis, că acțiunile lui Ștefanschi Niconor întrunesc elementele contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional – samavolnicia.

Nefiind de acord cu soluția adoptată, Guzun Ghenadie a atacat-o în ordinea art.299[1] CPP procurorului ierarhic superior, care prin ordonanța din 28.03.2022 a respins plângerea pe motiv că este neîntemeiată, cu menținerea fără modificări a ordonanței procurorului ierarhic inferior din 23.02.2022.

În ordinea art. 313 alin. (1) CPP, petiționarul Guzun Ghenadie a atacat în judecată ordonanțele supra nominalizate, solicitând anularea lor, cu remiterea cauzei procuraturii pentru continuarea urmăririi penale.

Prin încheierea Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 18 octombrie 2022 a fost respinsă plângerea ca neîntemeiată, cu menținerea fără modificări a ordonanței procurorului din 23.02.2022 şi a ordonanței procurorului ierarhic-superior din 28.03.2022, care a fost menținută fără modificări prin decizia Curții de apel Bălţi din 25.01.2023.

În decizia instanței superioare din 25.01.2023, Colegiul penal a reținut că, *întru calificarea corectă a acțiunilor lui Ştefanschi Niconor exprimate prin luarea documentelor de evidentă şi funcționare a cooperativei, precum şi a ştampilei CCG-15/08, luând cunoştință cu declarațiile ultimului, procurorul a ţinut cont de faptul că anterior persoana vizată a deținut calitatea de președinte a cooperativei indicate şi contestă legalitatea instituirii în această funcție a lui Guzun Ghenadie, având convingerea că în continuare este plenipotent. Atare împrejurare denotă atitudinea persoanei față de cele comise, dezvăluind factorul intelectiv-volitiv al faptei. De aici, reiese că Ştefanschi Niconor a acționat cu convingerea că este în drept să acționeze în maniera în care a făcut-o, ceea ce plasează acțiunea ilicită sub incidența art.355 Cod contravențional, or, circumstanțele faptei se încadrează pe deplin în ipoteza normei de sancționare a samavolniciei (contravenționale), adică exercitarea în mod arbitrar a unui drept efectiv sau presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislație. Pe caz nu s-a constatat careva prejudiciu, prin ce face de neadmis atribuirea caracterului penal al faptei de samavolnicie*.

Așadar, instanța de fond nu a examinat cauza sub toate aspectele, în mod complet și obiectiv, fără a clarifica circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, fiind necesară administrarea de probe suplimentare.

Eroarea admisă de către instanța de fond nu poate fi corectată în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza, împrejurare ce impune soluția privind casarea hotărârii, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal consideră necesar de a casa hotărârea instanței de fond, cu trimiterea cauzei la o nouă examinare, în cadrul

căreia instanța de fond urmează să țină cont de cele enunțate şi în dependență de circumstanțele constatate de a pronunța o hotărâre în strictă conformitate cu prevederile legii.

Conducându-se de prevederile art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod contravențional, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Recursul victimei Guzun Ghenadie declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 13 februarie 2025, prin care a fost încetat procesul contravențional intentat în baza art. 335 Cod contravențional în privința lui Ștefanschi Niconor din motivul lipsei faptului contravenției, se admite, se casează hotărârea, cu remiterea spre rejudecare a cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător **Ghenadie Liulca**

Judecătorul **Aurelia Andronache**

Judecătorul **Ludmila Iarmaliuc**